

Geleneksel Türk Müzikleri Dersleri Öz-yeterlik Alg?lama Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Geleneksel Türk Müzikleri Dersleri Öz-yeterlik Alg?lama Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22086>

Özet

Geleneksel Türk Müzikleri Dersleri Öz-yeterlik Alg?lama Ölçe?i (GTMÖAÖ), müzik ö?retmenli?i programlarında ö?renim gören ö?rencilerin, Türk müzi?i derslerine yönelik sahip olduklar? yeterlik alg?lar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ö?rencilerin kendilerini ne kadar yetkin ve ba?ar?l? gördüklerini belirleyerek, müzik e?itimi programlarındaki etkinli?ini ve ö?renci geli?imini desteklemeyi hedefler. Ölçek, Koray Çelenk ve Y?lmaz ?en tarafından 2016 y?l?nda uyarlama çal??mas? sonucunda kullan?ma sunulmuştur.

Ölçek, ö?rencilerin Geleneksel Türk Müzi?i alan?ndaki teorik bilgileri, enstrüman icra becerileri ve ö?retim yöntemleri konusundaki **öz-yeterlik** düzeylerini nicel olarak ölçmeye odaklanmaktadır. Bu çal??ma, müzik e?itimi alan?ndaki akademik çal??malara önemli bir katkı sa?lam?? olup, ö?retmen adaylarındaki mesleki haz?rl?k süreçlerinin anla??lmas? aç?s?ndan kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik, **Geleneksel Türk Müzi?i**, Müzik E?itimi, Ö?retmen Adaylar?, Alg? Ölçe?i, Müzik Ö?retmenli?i.

Yazarlar

Koray Çelenk, Y?lmaz ?en

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **müzik e?itimi** programlarında yer alan ö?rencilerin, Geleneksel Türk Müzi?i derslerini ba?ar?yla yürütebilme ve bu alandaki bilgi ile becerilerini aktarabilme konusundaki inanç düzeylerini, yani öz-yeterlik alg?lar?n? saptamaktır. Bu saptama, e?itimcilerin müfredat geli?tirmesine ve pedagojik yakla??mlar? iyile?tirmesine yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Öz-yeterlik, bireyin belirli bir görevi ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair inanc?d?r ve bu ölçek, bu inanc?n müzik ö?retmenli?i mesleki ba?lam?nda ne ölçüde geli?ti?ini ortaya koymayı hedeflemektedir. Elde edilen veriler, ö?rencilerin güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek ki?iselleştirilmiş ö?renme desteklerinin sa?lanmasına olanak tanır.

Yap? (Kavramsal Temel)

Geleneksel Türk Müzikleri Dersleri Öz-yeterlik Alg?lama Ölçe?i, Albert Bandura'nın Sosyal Bili?sel Teorisinde merkezi bir rol oynayan **öz-yeterlik** kavram? üzerine kurulmuştur. Bu ölçekte öz-

yeterlik, müzik ö?retmenli?i adaylar?n?n Geleneksel Türk Müzi?i alan?ndaki özel görevleri (örne?in, makam bilgisi ö?retimi, ritim icras?, repertuar seçimi) yerine getirme kapasitelerine dair yarg?lar?n? ifade eder.

Ölçe?in yap?sal temeli, ö?rencilerin kendi yeteneklerini de?erlendirdikleri üç ana boyutu kapsamaktadır: (1) Alan Bilgisi Yeterli?i (Teorik ve Tarihsel Bilgi), (2) Performans Yeterli?i (Enstrüman veya Ses ?cras?) ve (3) Pedagojik Yeterlik (Ö?retme ve S?n?f Yönetimi Becerileri). Ölçe?in **uyarlama** çal??mas?, orijinal yap?n?n Türk kültürü ve e?itim sistemi ba?lam?nda geçerlili?ini koruyup korumad???n? incelemi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, uyarlama sürecinin bir parças? olarak gerçekleştirilmi?tir. Kaynak makalede detaylar? sunulan geçerlik analizleri, ölçe?in gerçekten Geleneksel Türk Müzi?i derslerine yönelik öz-yeterlik alg?s?n? ölçtü?ünü do?rulamay? amaçlam??t?r. Bu süreçte genellikle yap? geçerli?i incelenmi? ve ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen istatistiksel kan?tlar aranm??t?r.

Yap? geçerli?i testleri, özellikle **faktör analizi** kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? göstermeyi hedeflemi?tir. Geçerlik detaylar? için, ara?t?rmacılar?n 2016 tarihli bilimsel makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlılı???n? ve kararlılı???n? de?erlendirmek amacıyla yap?lm??t?r. Bir ölçe?in güvenilir olması, aynı bireylere farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar vermesi anlam?na gelir. Uyarlama çal??mas?nda, iç tutarlılık katsay?s? (genellikle Cronbach Alfa katsay?s?) hesaplanarak ölçe?in güvenilirli?i raporlanm??t?r.

Güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı oldu?unu gösterir. Yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçe?in hata pay?n?n düşük oldu?unu ve ölçümün istikrarlı oldu?unu i?aret eder. Bu de?erler, ara?t?rman?n metodoloji bölümünde ayrıntılı olarak sunulmaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in uyarlama a?amas?nda, Geleneksel Türk Müzikleri Dersleri Öz-yeterlik Alg?lama Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini test etmek amacıyla **faktör analizi** uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n teorik öz-yeterlik yap?s?yla ne ölçüde uyumlu oldu?unu ortaya koymu?tur.

Genellikle Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) veya Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) kullan?larak,

ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad??? incelenmi?tir. Bu analiz sonuçlar?, ölçe?in alt boyut say?s?n? ve her bir boyutun aç?klad??? varyans oran?n? belirlemi?tir, böylece ölçe?in yap?s?sal sa?laml??? bilimsel olarak desteklenmi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi net olarak belirtilmese de, öz-yeterlik ölçekleri tipik olarak 5'li veya 6'lı Likert tipi derecelendirme format?n? kullan?r (örne?in, "Hiç kat?lm?yorum"dan "Tamamen kat?l?yorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Müzik ö?retmenli?i program? ö?rencileri (Ö?retmen adaylar?)

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencileri (Genellikle 18-25 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerin e?itim fakülteleri Müzik Ö?retmenli?i Anabilim Dallar?nda ö?renim gören lisans ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Akademik ortamda uygulanan, bireysel beyana dayal? öz-bildirim anketi.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik Alg?s?, Müzik Ö?retmenli?i, Ö?retmen Yeterlikleri, Türk Sanat Müzi?i, Türk Halk Müzi?i, Ölçme ve De?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: koraycelenk@atauni.edu.tr (Sorumlu Yazar Koray Çelenk)

Yaz??ma Adresi: Makale referans?nda belirtilen ilgili akademik kurum adresi (Bkz. Kaynaklar).

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yay?n içerisinde sunulmu?tur. Akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir. Ticari kullan?m bilgisi mevcut de?ildir.

Test Y?li?: 2016 (Uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?li?).

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: **[the-progress-study-of-traditional-turkish-music-lessons-self-efficacy-perception-scale-for-music.pdf](#)**

Kaynaklar

Celenk, K., & Sen, Y. (2016). The progress study of Trad?t?onal Turk?sh Mus?c Lessons Self-Eff?cacy Percept?on Scale For mus?c teach?ng programme. *Idil Sanat ve Dil Dergisi*, 6(28), 131-150.

Geleneksel Türk Müzikleri Dersleri Öz-yeterlik Alg?lama Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, ölçe?in yay?nland??? bilimsel makalede (Celenk & Sen, 2016) bulunabilir ve kullan?m için yazarlardan izin al?nmas? tavsiye edilir.